

EGE BÖLGESİ SANAYİ ODASI

AYLIK EKONOMİK BÜLTEN

MAYIS 2014

Sayı 13

AYLIK EKONOMİK BÜLTEN

DÜNYA EKONOMİSİNDEKİ GELİŞMELER

OECD tarafından 7 Mayıs 2014 tarihinde yayınlanan Ekonomik Görünüm raporunda, kırılgan olmakla birlikte küresel ekonomik aktivitedeki toparlanmanın gelişmiş ekonomiler öncülüğünde devam edeceği belirtilmektedir. Gelişmekte olan ülkelerde gözlemlenen ivme kaybı nedeniyle; raporda, 2014 yılı küresel büyüme tahmini bir önceki tahminlere göre 0,2 puan aşağı yönlü revize edilmiş ve küresel büyümenin 2014 yılında % 3,4, 2015 yılında ise % 3,9 seviyesinde gerçekleşeceği tahminine yer verilmiştir.

Ekonomik Görünüm raporunda, aşağı yönlü risklerin baskınlığına ve süregelen kırılganlıklara rağmen küresel ekonominin ılımlı bir şekilde toparlandığı belirtilmektedir.

Kırılgan toparlanma, yüksek atıl kapasite, yüksek kamu borçluluk düzeyi, yüksek işsizlik ve hedeflenen seviyenin altındaki enflasyon oranları gibi nedenlerle birçok ülkede destekleyici para politikalarına ihtiyaç devam etmektedir.

Brent ham petrol fiyatları Nisan ayında %0,2 oranında yükselerek varil başına ortalama 107,9 dolar olarak gerçekleşmiştir. Rusya ile Ukrayna ve Batı ülkeleri arasında yükselen tansiyon ve küresel üretimde süren kesintiler fiyatların yükselmesinde etkili olmuştur.

ABD

ABD ekonomisi 2014 yılı ilk çeyreğinde %0,1 büyüyerek 2013 yılı dördüncü çeyrekte kaydettiği % 2,6 büyüme oranının oldukça gerisinde kalmıştır. Sanayi üretimi Nisan ayında bir önceki yılın aynı ayına göre %0,6 oranında düşüş gösterirken; kapasite kullanım oranı %79,3 seviyesinden %78,6'ya gerilemiştir.

ABD Ekonomisi, yılın ilk iki ayındaki olumsuz hava koşullarının yatırımlar ve inşaat sektörüne etkisi ile 2014 yılı ilk çeyreğinde %0,1 oranında büyüyerek; bir önceki çeyrekteki %2,6'lık büyüme performansının altında kalmıştır. Bu etkenlerin Mart ayı ile sona ermesi, ekonominin yukarı yönlü hareketine dair sinyaller vermektedir. FED Başkanı'nın olumlu açıklamaları ve OECD'nin Öncü Göstergeleri ABD'nin önümüzdeki dönemlerde istikrarlı bir büyüme sergileyeceği yönünde beklentileri desteklemektedir.

Mart ayında 80 puan olan tüketici güven endeksi, Nisan ayında 84,1'e yükselerek son 9 ayın en yüksek düzeyine ulaşmış ve ülke ekonomisine ilişkin olumlu beklentileri güçlendirmiştir.

OECD'nin raporuna göre, ABD ekonomisindeki toparlanma devam edecek; büyüme oranı 2014 ve 2015 yılları için sırasıyla % 2,6 ve % 3,5 düzeyinde gerçekleşecektir. Bunun yanı sıra şirket düzeyinde nakit akışının düzene girmesi, yatırımların artması beklentiler içerisinde. Mali alanda yaşanacak daralmanın büyümeyi çok fazla olumsuz etkilemesi beklenmemektedir. 2014'te % 5,8 ve 2015'te % 4,6 oranında bütçe açığı beklenmektedir.

Kredi derecelendirme kuruluşu S&P de, OECD ile uyumlu olarak ABD'nin 2014 yılı büyüme tahminini % 2,6'ya revize etmiştir.

İstihdam piyasalarında bir toparlanma öngörülürken, işsizlik oranının 2014'te %6,5 ve 2015'te % 6 olması beklenmektedir.

İşgücü piyasalarındaki olumlu görünüm devam etmekte, ekonomiye güven artmaktadır. Nisan ayında tarım dışı istihdam artışı 288 bin kişi ile beklentilerin üzerinde gerçekleşmiştir. Böylece işsizlik oranı % 6,3 düzeyine gerilemiştir. İşgücüne katılım oranı ise % 62,8 olmuştur.

Ülkede devam eden ekonomik toparlanma paralelinde, 30 Nisan'daki toplantısının ardından, FED varlık alımını ayında 10 milyar dolar daha indirmiştir. Böylece aylık varlık alımı 55 milyar dolardan 45 milyar dolara gerilemiştir.

İmalat Sanayi Satın Alma Yöneticileri Endeksi (Manufacturing PMI), Nisan ayında 55,4 seviyesinde gerçekleşmiştir.

EURO BÖLGESİ - AB

OECD, Euro Bölgesindeki ekonomik performansın piyasalara olan güvenin artmasıyla birlikte güçlenmeye devam ettiğini, finansal piyasalardaki kırılganlığın azaldığını ve mali konsolidasyonun zayıfladığını belirtmiştir. Yüksek işsizlik oranları, düşük güven düzeyi ve zayıflayan özel sektör talebi baskılamakta, bu durum ekonomik performansı olumsuz etkilemektedir.

Euro Bölgesi Göstergeleri (%)			
	2013	2014	2015
Büyüme	-0,4	1,2	1,7
İşsizlik	11,9	11,7	11,4
Enflasyon	1,3	0,7	1,1
Cari İşlemler Dengesi (GSYİH'ye Oranı)	2,8	3,1	3,2

Kaynak: OECD Ekonomik Görünüm Raporu, Mayıs 2014

OECD raporuna göre, bölge genelinde ekonomik aktiviteyi güçlendirmek için;

- Yurtiçi talep genişlemeci para politikaları ile desteklenmeli,
- Finansal koşullardaki iyileşmenin reel ekonomiye yansımaları için gerekli olan kredi kanalları kolaylaştırılmalı,
- Enerji fiyatlarındaki gelişmeler dikkate alınarak, mali koordinasyon ve yapısal reform uygulamalarına devam edilmelidir.

Avrupa Merkez Bankası (ECB), Euro Bölgesi büyümesini 2014-2016 dönemi için sırasıyla; %1,2, %1,5 ve %1,8 olarak tahminlemektedir.

Euro Bölgesi 2014 yılı ilk çeyreğinde bir önceki çeyreğe göre % 0,2, bir önceki yılın aynı dönemine göre ise %0,9 oranında büyüme kaydetmiştir. AB ülkeleri için ise bir önceki çeyreğe göre % 0,4 ve bir önceki yılın aynı dönemine göre %1,4 oranında gerçekleşmiştir.

Bölgenin Nisan ayı yıllık enflasyonu %0,7, AB'de ise %0,8 oranında artış göstermiştir. Yıllık enflasyon AB ülkelerinin 16'sında artarken, 7 ülkede enflasyonda düşüş gözlenmiştir. OECD tahminlerine göre enflasyonun 2015 yılının sonunda %1,3 seviyesinde gerçekleşmesi beklenmektedir. Bu doğrultuda ECB, hem ekonomik performansı desteklemek hem de deflasyon riskini bertaraf etmek için genişlemeci para politikaları uygulamalarına gidilebileceğini belirtmiştir.

Bölgedeki toparlanma eğilimi 2014 yılının ilk çeyreğinin ardından yılın ikinci çeyreğinin başlangıcında da devam etmektedir. Bu doğrultuda Mart ayında 53,0 seviyesinde gerçekleşen İmalat Sanayi PMI Endeksi, Nisan ayında 55,4 seviyesindedir. Avrupa Komisyon'unun yayınladığı ESI endeksi ise uzun dönem ortalamasının üzerinde 102 seviyesinde gerçekleşmiştir.

Euro Bölgesi sanayi üretimi Mart ayında aylık bazda %0,3, yıllık bazda ise %0,1 oranında düşüş kaydetmiştir. AB ülkelerinde ise sanayi üretimi aylık bazda %0,2 oranında azalırken, yıllık bazda %0,5 oranında artış kaydetmiştir.

ECB, 8 Mayıs 2014 tarihinde gerçekleştirdiği Para Kurulu toplantısında % 0,25 seviyesindeki politika faiz oranında değişikliğe gitmemiştir.

2013 yılının Aralık ayından bu yana değişmeyen işsizlik oranı 2014 yılının Mart ayında da %11,8 seviyesinde gerçekleşmiştir. Bölgedeki en yüksek işsizlik oranı % 26,7'yle Yunanistan'da, en düşük işsizlik oranı ise % 4,9'le Avusturya'dadır. AB ülkelerinde ise (AB 28) Mart ayı işsizlik oranı %10,5 seviyesindedir.

İngiltere	57,3
İrlanda	56,1
Almanya	54,1
İtalya	54,0
Hollanda	53,4
İspanya	52,7
Avusturya	51,4
Fransa	51,2
Yunanistan	51,1

JAPONYA

Japon Ekonomisi, 2014 yılı ilk çeyreğinde, bir önceki yılın aynı dönemine göre %5,9 oranında büyüyerek, 2011 yılından bu yana kaydedilen en yüksek hızdaki büyümeyi kaydetmiştir.

Şubat ayında 612 milyar Yen olan Japonya cari fazlası, Mart ayında 116,4 milyar Yen'e gerilemiştir. Son iki aydır cari fazla veren ülkede, Nisan ayında uygulanmaya başlanan satış vergisi öncesinde halkın tüketim harcamalarını artırmasının ithalatı daha da yukarı çekmesi bu azalmada etkili olmuştur. Şubat ayında yaklaşık 800 milyar Yen olan dış ticaret açığı, Nisan ayında 1,4 trilyon Yene yükselmiştir.

OECD Raporunda gelişen istihdam piyasası koşullarının ve daha güçlü iş alemi güveninin, vergi artışları nedeniyle oluşacak ekonomik daralmanın 2014 ve 2015 yıllarında kısmen giderilmesine yardımcı olacağı belirtilmiştir. Bunun yanı sıra ihracattaki son dönem artışın da devam edeceği varsayılmakta ve bu gelişmeler çerçevesinde 2014 ve 2015 yıllarında büyümenin %1,2 olması beklenmektedir. Vergi artışlarının negatif etkisinin 5,5 trilyon Yen tutarındaki mali teşvik paketi sayesinde bir miktar azaltılması planlanmaktadır.

Markit ve JMMA tarafından ortaklaşa yayınlanan İmalat Sanayi PMI Endeksi, Nisan ayında 50 eşik değeri altına gerileyerek, 49,4 seviyesinde gerçekleşmiştir.

GELİŞMEKTE OLAN ÜLKELER

ÇİN

Çin'de ekonomide devam eden sorunlar neticesinde yavaşlama eğilimi yılın ilk çeyreğinde de devam etmiştir. Kredi koşullarında sıkılaşmaya gidilmesi ve bunun sonucunda özellikle konut yatırımlarının hız kaybetmesiyle, 2014 yılının ilk çeyreğinde bir önceki yılın aynı dönemine göre %7,4 oranında büyümüştür. 2014 yılı ilk çeyreğinde Sanayi Üretim Endeksi yıllık bazda %8,7 oranında artış kaydetmiştir. Nisan ayında enflasyon %1,8 oranında artmıştır.

Markit tarafından yayınlanan İmalat Sanayi PMI verisi, Nisan ayında 48,1 puan seviyesine yükselmiştir.

OECD raporunda, Çin'de kredi artışına yönelik alınan önlemler sonucunda konut yatırımlarının yavaşlaması ve bazı sektörlerde devam eden aşırı kapasite sorunu nedeniyle büyümenin önümüzdeki dönemde de yavaşlama eğilimini devam ettireceği belirtilmiştir. Geçmiş yıllardaki büyüme performanslarına göre önümüzdeki süreçte büyümenin yavaşlayacağı beklenmektedir. Ekim 2013 raporuna göre ekonominin 2014 yılı büyüme tahminini % 8,2'den % 7,4'e, 2015 yılı için ise % 7,5'den % 7,3 seviyesine indirmiştir

30 yıldan fazla süredir % 10 civarında büyüyen ekonominin kriz sonrasında büyüme hızında yaşanan düşüş küresel ekonomi için risk oluşturmaktadır. Suni bir büyümenin küresel ekonomi üzerindeki risk oluşturacağı öngörülmekte; bu sebeple kredi genişlemesi ve büyümenin lokomotifini konut sektörü fiyatlarındaki kontroller devam etmektedir. Merkezi hükümetin konut sektöründeki yavaşlamayı KOBİ'lere finansman kolaylığı sağlayarak telafi etmeyi planlamaktadır. Bunun yanında 2014 yılı için ulaşım altyapısı ve fakirlere yönelik sosyal konut yatırımlarını hızlandırılırken KOBİ'ler üzerindeki vergi yükünün hafifletilerek özel yatırımcıların ekonomiye katılımının artırılması amaçlanmaktadır.

HİNDİSTAN

OECD'nin Ekonomik Görünüm Raporu'nda ülkede büyümenin ivme kazanmasının beklendiğine değinilmiştir. Ayrıca Kabine Komitesi'nin yatırım projeleri uygulandıkça yatırımların toparlanacağına işaret edilmiştir.

Rapora göre; 2013 yılı yaz aylarından beri Rupî'nin değer kaybetmesi ve yurtdışı talebin azalması ihracat büyümesine dayanak oluşturacak, enflasyondaki azalış tüketimi canlandıracaktır. Ancak mali konsolidasyon ve arz darboğazları ile şirket borçluluğu ve performansı kötü kredilerin yüksek olması büyüme üzerinde yük oluşturacaktır.

HSBC tarafından yayınlanan İmalat Sanayi PMI verisi, Nisan ayında bir önceki aya göre değişim göstermemiş, 51,3 puan seviyesini korumuştur.

BREZİLYA

OECD raporunda, Brezilya ekonomisinde hedeflenen seviyesinin üzerinde yüksek seyreden enflasyonun yanında 2014 yılı için büyüme performansındaki yavaşlamanın devam edeceği belirtilmiştir. Ülkede enflasyonu düşürmeye yönelik para politikaları, zayıf seyreden dış talep ve politik belirsizliğin devam etmesinden ötürü 2014 yılında büyümenin yavaşlamaya devam edeceği ve %1,8 olacağı tahmin edilmiştir. 2015 yılında ise dış piyasalardaki gelişmiş ekonomiler kaynaklı olumlu gelişmelerin talebi yükseltmesi ve düşük kur sayesinde ihracatın artacağı beklentisiyle büyüme tahmininin %2,2 olacağı belirtilmiştir.

Raporda ayrıca hali hazırda düşük seyreden yatırım artışı, altyapı yatırımlarında yaşanan tıkanıklık, yüksek ve çarpık vergiler düşük fiziki ve beşeri sermaye ülkenin büyüme potansiyeli üzerinde kısıt oluşturmaktadır. Ülkede büyümeyi yeniden hızlandırmak için yapısal politikalarla büyüme potansiyelinin artırılması gerektiği tavsiye edilmiştir.

HSBC tarafından yayınlanan İmalat Sanayi PMI verisi, Nisan ayında 49,3 puan seviyesine gerilemiştir.

RUSYA

OECD, Rusya ekonomisi büyüme tahminlerini aşağı yönlü güncellemiştir. Kasım ayı raporunda % 2,3 olarak tahmin edilen 2014 yılı büyümesi, Mayıs ayında yayınlanan raporda % 0,5 olarak tahmin edilmiştir. 2015 yılı büyüme tahmini ise % 2,9'dan % 1,8'e revize edilmiştir.

Rusya Merkez Bankası verilerine göre Rusya'nın Ukrayna'ya müdahalesinin ve Kırım'ın ilhak edilmesinin yarattığı gerginlik nedeniyle 2014 yılının ilk çeyreğinde ülkeden yaklaşık 51 milyar dolar sermaye çıkışı yaşanmıştır. Rusya, 400 milyar dolardan fazla olduğu tahmin edilen yüksek miktardaki döviz rezervi sayesinde zararın bir kısmını telafi etmiştir. Rusya Merkez Bankası, Ukrayna'daki tansiyonun artması, yaptırım tehditlerinin ekonomiyi sıkıştırması ve rubleyi zayıflatması ile yükselen enflasyon riski üzerine, beklenmedik şekilde politika faizini artırarak % 7'den % 7,5'e yükseltmiştir. Ruble dolar karşısında 2014 yılı içerisinde % 8,4 oranında gerileyerek 24 gelişen piyasa para birimi arasında en kötü ikinci performansı kaydetmiştir.

ABD yönetimi, Rusya'ya Genelleştirilmiş Tercihler Sistemi (Generalized System of Preferences - GSP) çerçevesinde sağlamış olduğu ticaret ayrıcalıklarına son verdiğini duyurmuştur.

HSBC tarafından yayınlanan İmalat Sanayi PMI verisi, Nisan ayında 48,5 puan seviyesine yükselmiştir.

TÜRKİYE

OECD, 2013 yılı Kasım ayında %3.8 olarak açıkladığı 2014 yılı gayri safi yurtiçi hasıla büyüme öngörüsünü %2.8'e seviyesine çekmiştir. Ekonomik Görünüm raporunda, Türkiye'nin gelecek yıla ait büyüme tahmini de, %4,1'den %4,0 düzeyine revize edilmiştir.

Mart ayında 51,7 puan ile Nisan ayında üst üste ikinci ayda da düşüş kaydederek, 2013 yılı Ağustos ayından bu yana ölçülen en düşük seviye olan 51,1'e gerilemiştir.

TÜRKİYE'DEKİ GÜNCEL EKONOMİK GELİŞMELER

ENFLASYON

%	TÜFE		Yİ-ÜFE		YD-ÜFE	
Nisan	2013	2014	2013	2014	2013	2014
Yıllık	6,13	9,38	1,70	12,98	-0,60	19,20
Yıllık Ort.	7,66	7,97	3,74	7,89	0,36	13,76
Aylık	0,42	1,34	-0,51	0,09	-0,92	-3,21

2014 yılı Nisan ayı enflasyon oranı; yıllık TÜFE'de %9,38, Yİ-ÜFE'de %12,98 oranında gerçekleşmiştir. Bir önceki aya göre TÜFE'de %1,34 oranında, Yİ-ÜFE'de ise %0,09 oranında artış yaşanmıştır.

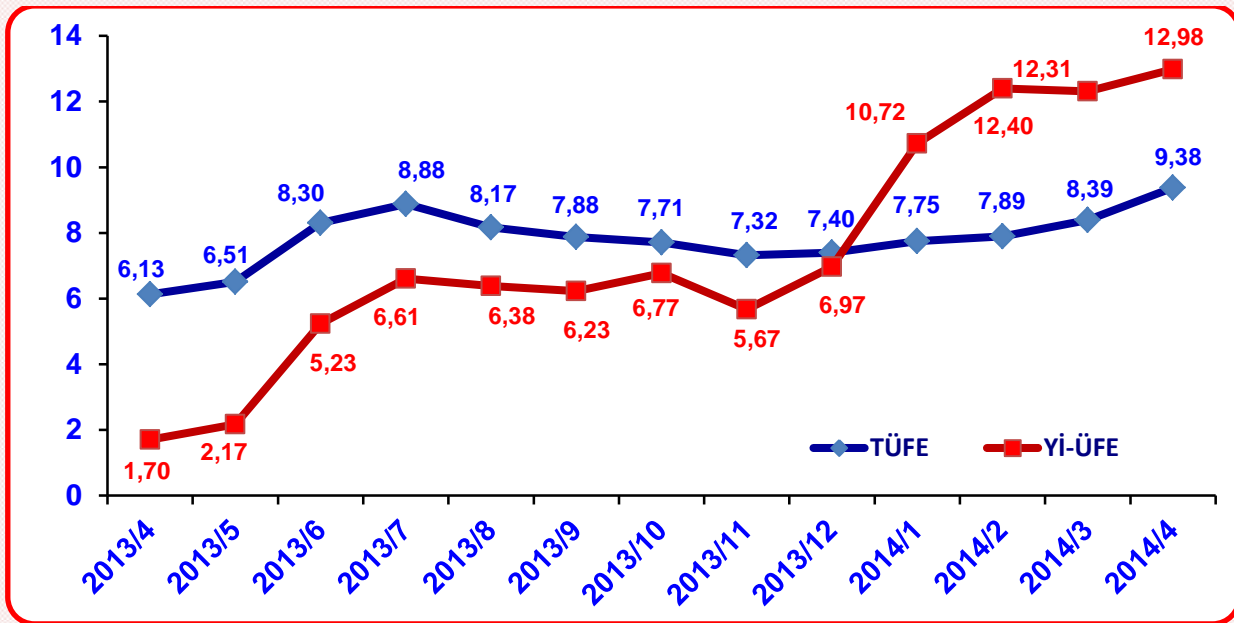
Yıllık en yüksek artış TÜFE'de %13,84 ile ulaştırma grubunda gerçekleşmiştir. Ayrıca TÜFE'de bir önceki yılın aynı ayına göre; gıda ve alkolsüz içecekler (%13,15), lokanta ve oteller (%12,48), eğitim (%10,37), ev eşyası (%8,84) en çok artışın olduğu diğer gruplardır.

İstatistiki bölgelere göre yapılan ayırmda; İzmir'de TÜFE, bir önceki yılın aynı ayına göre %10,17 ve on iki aylık ortalamalara göre %7,99 oranında artış gerçekleşmiştir.

Yİ-ÜFE alt kalemleri bazında bir önceki aya göre; sanayinin dört sektöründen madencilik ve taşocakçılığı sektöründe %0,59 ve elektrik ve gaz sektöründe %0,63 oranında düşüş, imalat sanayi sektöründe %0,18 ve su sektöründe %0,83 oranında artış gerçekleşmiştir. Yıllık bazda imalat sanayideki artış, genel artışın da üstünde olmuştur.

Sanayinin alt sektörleri bazında Yİ-ÜFE değerlendirildiğinde; en yüksek aylık artış %4,40 ile deri ve ilgili ürünlerde gerçekleşirken, onu %2,84 ile ağaç ve mantar ürünleri (mobilya hariç) ve %2,72 ile gıda ürünleri izlemiştir. Ayrıca, %4,01 ile diğer mamul eşyalar, %3,94 ile metal cevherleri ve %3,39 ile kok ve rafine petrol ürünleri azalış gösteren alt sektörlerdir.

Yıllık Değişim Oranları (%)

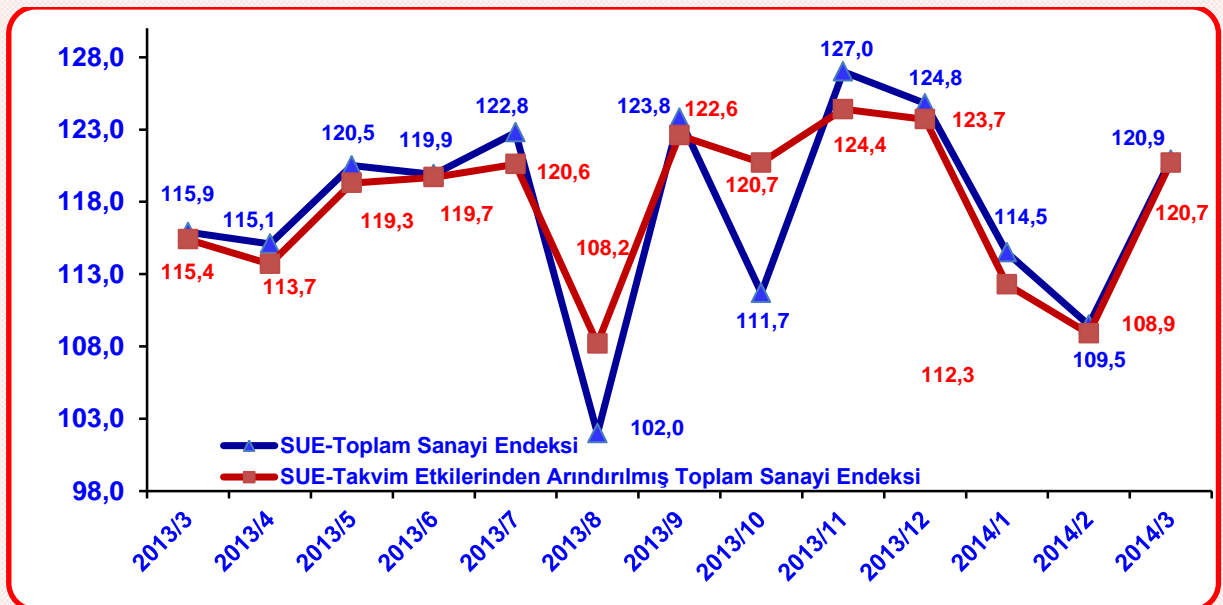
SANAYİ ÜRETİM ENDEKSİ

MART 2014 (2010=100)	Arındırılmamış		Takvim Etkisinden Arındırılmış		Mevsim ve Takvim Etkisinden Arındırılmış	
	Endeks	Değişim (Yıllık)	Endeks	Değişim (Yıllık)	Endeks	Değişim (Aylık)
Toplam Sanayi	120,9	4,2	120,7	4,2	119,6	-0,4
Madencilik ve Taşocakçılığı	105,6	4,2	104,7	4,3	111,4	-2,9
İmalat Sanayi	122,6	4,3	122,5	4,3	120,8	-0,3
Elektrik, Gaz, Buhar ve İklim. Ürt. ve Dağıtım	117,1	3,1	116,3	3,1	115,3	0,0

Arındırılmamış Sanayi Üretim Endeksi, bir önceki yılın aynı ayına göre 2014 yılı Mart ayında %4,2 artış, mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış endeks ise, bir önceki aya göre %0,4 oranında azalış göstermiştir.

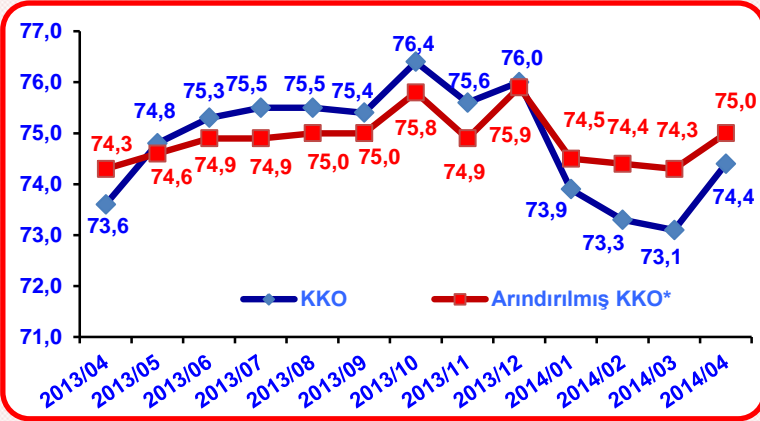
Takvim etkisinden arındırılmış Sanayi Üretim Endeksi'ni sektörel bazda değerlendirecek olursak; yıllık endeksi bazında, madencilik ve taşocakçılığı sektörü %4,3 oranında, imalat sanayi sektörü endeksi %4,3 oranında ve elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme üretimi ve dağıtım sektörü endeksi de %3,1 oranında artmıştır.

Ana sanayi gruplarından 2014 yılı Mart ayında mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış Sanayi Üretim Endeksi'nde, bir önceki aya göre en fazla artış; %1,9 ile dayanıklı tüketim malı imalatında gerçekleşmiştir. İmalat sanayinin alt sektörlerine baktığımızda; 2014 yılı Mart ayında mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış Sanayi Üretim Endeksi'nde, bir önceki aya göre en fazla artış; %7,9 ile diğer imalatlarda gerçekleşmiştir. Bu artışı, %4,8 ile tütün ürünleri imalatı ve %4,1 ile motorlu kara taşıtı, treyler (römork) ve yarı treyler (yarı römork) imalatı izlemiştir. En yüksek azalış ise, %10,6 ile diğer ulaşım araçlarının imalatında gerçekleşmiştir. Bu azalışı, %9,2 ile makine ve ekipmanlarının kurulumu ve onarımı ve %8,5 ile bilgisayarların, elektronik ve optik ürünlerin imalatı izlemiştir.

KAPASİTE KULLANIM ORANI

2014 yılı Nisan ayında Kapasite Kullanım Oranı, %74,4 olarak gerçekleşerek, son 4 aydır devam eden düşüş eğilimi sona ermiştir.

Bilgisayarların, elektronik ve optik ürünlerin imalatı %85,0, kağıt ve kağıt ürünlerinin imalatı %81,3, tekstil ürünlerinin imalatı %80,2 ve başka yerde sınıflandırılmamış makine ve ekipman imalatı %79,8 ile 2014 yılı Nisan ayını en yüksek kapasite ile kapatan sektörlerdir.

HANEHALKI İŞGÜCÜ İSTATİSTİKLERİ

Mevsim etkilerinden arındırılmamış temel işgücü göstergeleri

ŞUBAT 2014	TOPLAM	ERKEK	KADIN
15 yaş ve daha yukarı yaşta kişiler			
Nüfus (Bin kişi)	56.648	27.981	28.667
İşgücü (Bin kişi)	27.824	19.599	8.225
İstihdam (Bin kişi)	24.999	17.717	7.282
Tarım	5.055	2.822	2.234
Tarım dışı	19.944	14.895	5.049
İşsiz (Bin kişi)	2.825	1.882	942
İş gücüne dahil olmayanlar (Bin kişi)	28.824	8.381	20.443
İşgücüne katılma oranı (%)	49,1	70,0	28,7
İstihdam oranı (%)	44,1	63,3	25,4
İşsizlik oranı (%)	10,2	9,6	11,5
Tarım dışı işsizlik oranı (%)	12,1	10,9	15,5
15-64 yaş grubu			
İşgücüne katılma oranı (%)	53,6	75,3	31,8
İstihdam oranı (%)	48,0	67,9	28,1
İşsizlik oranı (%)	10,3	9,8	11,7
Tarım dışı işsizlik oranı (%)	12,2	10,9	15,6
Genç nüfusta (15-24 yaş) işsizlik oranı	17,0	16,1	18,8

Tuik hanehalkı işgücü araştırmasında 2014 Şubat dönemiyle birlikte Avrupa Birliği'ne tam uyumun sağlanmasına yönelik yeni düzenlemelere geçilmiştir. Bu düzenlemelere göre anketin referans haftası ve işsizlik kriterinde iş arama süresi değişmiş, yeni nüfus projeksiyonu ve idari bölünüş temel alınmıştır. OECD ve diğer uluslararası kuruluşlar ile karşılaştırılabilmesi için, 15-64 yaş grubunda yer alan nüfusa ilişkin temel işgücü göstergelerine de yer verilmiştir.

Türkiye genelinde 15 ve yukarı yaşta kişilerde 2014 yılı Şubat ayı işsizlik oranı, %10,2 oranında gerçekleşmiştir. Tarım dışı işsizlik oranı %12,1, işsiz sayısı 2 milyon 825 bin kişi olarak kaydedilmiştir. Genç nüfusta işsizlik oranı %17 seviyesinde gerçekleşmiştir.

2014 yılı Şubat ayında istihdam edilenlerin %20,2'si tarım, %21,4'ü sanayi, %7'si inşaat ve %51,3'ü hizmetler sektöründedir.

İSTİHDAMIN GELİŞİMİ (Bin kişi, 15+ yaş)

Şubat 2014	SANAYİ	TARIM	İNŞAAT	HİZMETLER	TOPLAM
Erkek	4.090	2.822	1.678	9.127	17.717
Kadın	1.269	2.234	79	3.701	7.282
Toplam	5.359	5.055	1.757	12.828	24.999

ÖDEMELER DENGESİ

(Milyon Dolar)	Mart		12 Aylık Kümülatif 2014
	2013	2014	
CARİ İŞLEMLER HESABI	-5.648	-3.194	-59.970
SERMAYE-FİNANS HESABI	7.524	761	47.233
Doğrudan Yatırımlar (net)	761	965	10.786
Portföy Yatırımlar (net)	3.887	-1.042	13.120
Diğer Yatırımlar (net)	5.325	141	21.425
Rezerv Varlıklar (net)	-2.447	696	1.993
Net Hata ve Noksan	-1.876	2.433	12.737

Kaynak: TCMB

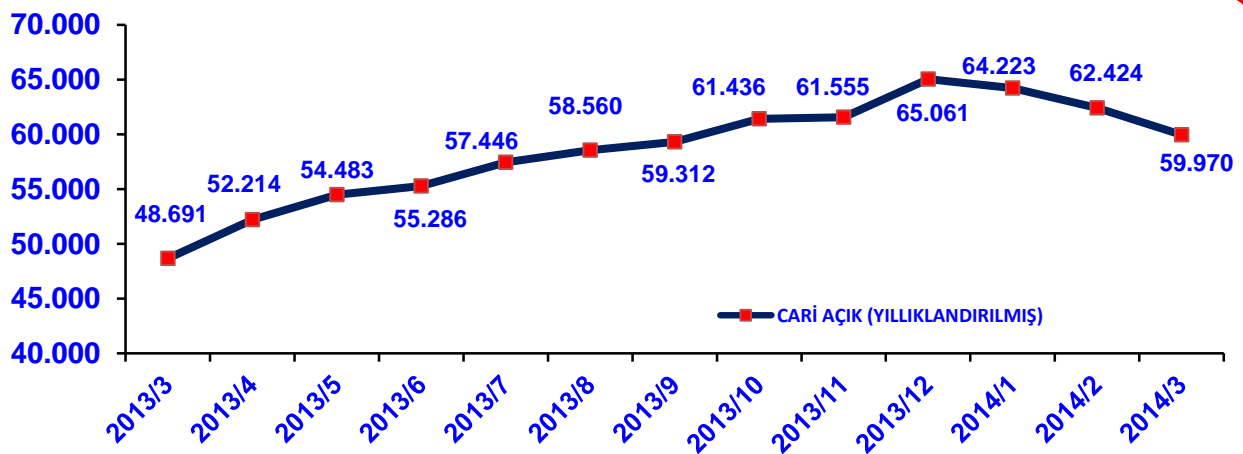
2014 yılının Mart ayında cari işlemler açığı, 3,2 milyar dolar olarak piyasa beklentileri doğrultusunda gerçekleşmiştir. Altın ticareti, 2014 yılı Ocak-Mart döneminde cari açığa azaltıcı yönde etki etmiştir. İthalatın azalmasını, 2014 yılı Ocak ayında Merkez Bankası'nın faiz artırımını ve BDDK'nın bireysel kredi artışına aldığı önlemler, ihracatın artmasını da AB'nin toparlanma eğiliminde olması büyük ölçüde etkilemiştir. Bu bağlamda, 2014 yılı Mart ayında 12 aylık kümülatif cari açığın azalarak 59,9 milyar dolar olarak gerçekleştiği görülmektedir.

Sermaye ve finansman hesaplarından net doğrudan yatırımlar tüm belirsizliklere ve dünyadaki ekonomik daralmalara rağmen, artış eğilimini sürdürerek, 2014 yılı Mart ayında 12 aylık kümülatif olarak 10,8 milyar dolar seviyesinde gerçekleşmiştir.

2014 yılı Mart ayında portföy yatırımlarında, gelişmekte olan ülkelere karşı sürekli değişen risk algısının ve yerel seçimler öncesi oluşan belirsizliklerin etkisinin devam etmesinden kaynaklanan 1 milyar dolarlık sermaye çıkışı yaşanmıştır. Diğer yatırımlar ise, bankacılık sektörünün yurtdışından sağladığı kısa vadeli kredilerdeki azalışın etkisiyle, 141 milyon dolara gerilemiştir.

Rezerv varlıklar 2014 yılı Ocak-Mart döneminde azalarak 4,9 milyar dolar olarak daralmıştır. Aynı dönemde, net hata noksan miktarı 6,6 milyar dolar ve 2014 yılı Mart ayında ise, 2,4 milyar dolar olarak kaydedilmiştir.

Merkez Bankası'nın faiz artırımının ve BDDK'nın bireysel kredi artışına aldığı önlemlerin iç talebi olumlu yönde etkilemesi ve ihracatın artış eğilimini sürdürmesi, cari açıkta daralmanın devam edeceğini desteklemektedir. Portföy yatırımlarının ise, iç piyasadaki belirsizlikler ve dış piyasadaki dalgalanmalarla sermaye çıkışı gösterse de, önümüzdeki dönemlerde olumlu yönde gelişme göstereceği öngörülmektedir.

GÜVEN ENDEKSLERİ

Aylar	Reel Kesim Güven Endeksi	Tüketici Güven Endeksi*
2013		
Nisan	112,0	75,6
Mayıs	112,5	77,5
Haziran	111,8	76,2
Temmuz	108,7	78,5
Ağustos	107,5	77,2
Eylül	108,5	72,1
Ekim	107,5	75,5
Kasım	104,5	77,5
Aralık	102,1	75
2014		
Ocak	101,4	72,4
Şubat	104,6	69,2
Mart	108,6	72,7
Nisan	112,7	78,5

*2004-2011 dönemi için modele dayalı yaklaşımla geriye çekme yöntemi uygulanmış olan yeni seri

Reel Kesim Güven Endeksi; 2014 yılı Nisan ayında, 4,1 puan artarak 112,7 seviyesinde gerçekleşmiştir.

Tüketici Güven Endeksinde, 2014 yılı Nisan ayında bir önceki aya göre, %5,8 oranında artarak 78,7 seviyesine yükselmiştir. Bu artış, gelecek 12 aylık dönemde genel ekonomik durumun daha iyi olacağı yönünde beklentisi olan tüketicilerin seyrinin artış eğiliminin devam ettiğini göstermektedir.

BÜTÇE GERÇEKLEŞMELERİ

Bütçe, 2013 yılı Ocak-Nisan döneminde 302 milyon TL, 2014 yılı Ocak-Nisan döneminde 4 milyar 237 milyon TL açık vermiştir. Aynı dönemde bütçe gelirleri %11 oranında artarak 138 milyar 369 milyon TL, bütçe giderleri ise, %14,1 oranında artarak 142 milyar 606 milyon TL olarak gerçekleşmiştir.

2014 yılı Ocak-Nisan döneminde vergi gelirleri, bir önceki yılın aynı dönemine göre %9,3 oranında artarak 110 milyar 953 milyon TL seviyesine ulaşmıştır. Faiz hariç giderlerde %17 oranında artarak, 124 milyar 796 milyon TL olarak gerçekleşmiştir. 2013 yılı Ocak-Nisan döneminde 17 milyar 922 milyon TL faiz dışı fazla verilmişken, bu yılın aynı döneminde 13 milyar 573 milyon TL faiz dışı fazla verilmiştir.

Milyon TL	Ocak-Nisan		Değişim Oranı (%)
	2013	2014	
Bütçe Giderleri	124.931	142.606	14,1
Faiz Hariç Giderler	106.707	124.796	17,0
Faiz Giderleri	18.224	17.810	-2,3
Bütçe Gelirleri	124.629	138.369	11,0
Vergi Gelirleri	101.474	110.953	9,3
Bütçe Dengesi	-302	-4.237	
Faiz Dışı Denge	17.922	13.573	-24,3

Kaynak: BUMKO

DIŞ TİCARET

Milyon ABD \$		İhracat (FOB)		İthalat (CIF)		Ara (Hammadde) Malları İthalatı		Dış Ticaret Dengesi		İhracatın İthalatı Karşılama Oranı (%)
Aylar	Yıl	Değer	Değişim (%)	Değer	Değişim (%)	Değer	Değişim (%)	Değer	Değişim (%)	
Ocak-Mart	2013	36.990		58.757		43.353		-21.767		63,0
	2014	40.275	8,9	57.484	-2,2	42.419	-2,2	-17.209	-20,9	70,1
Mart	2013	13.122		20.559		14.869		-7.437		63,8
	2014	14.748	12,4	19.943	-3,0	14.315	-3,7	-5.195	-30,1	73,9

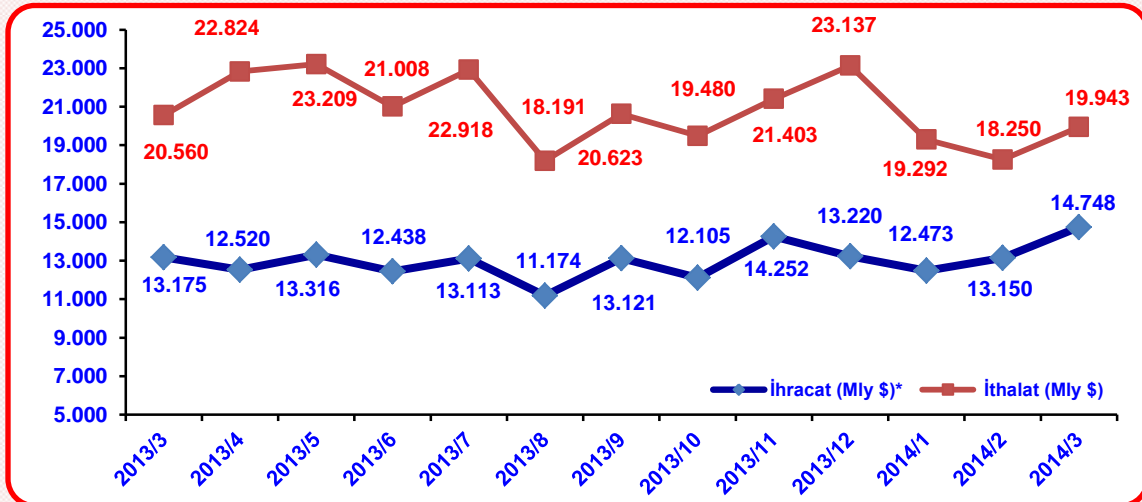
2014 yılı Mart ayında ihracat 2013 yılı Mart ayına göre %12,4 artarak 14,7 milyar dolar, ithalat da %3 oranında azalarak 19,9 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir. Aynı dönemde dış ticaret açığı %30,1 oranında azalarak 5,1 milyar dolar seviyesine düşmüştür.

2013 yılı Mart ayında %40,9 olan Avrupa Birliği'nin (AB) ihracattaki payı, 2014 yılı Mart ayında %41,3'e yükselmiş; AB'ye yapılan 2013 yılının aynı ayına göre ihracat %13,5 oranında artarak, 6,1 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir.

2014 yılı Mart ayında fasıllar düzeyinde en büyük ihracat kalemi, "kıymetli veya yarı kıymetli taşlar, kıymetli metaller, inciler, taklit mücevherci eşyası, metal paralar" (1.839 milyon \$) olurken; bu fasılı "motorlu kara taşıtları, traktörler, bisikletler, motosikletler ve diğer kara taşıtları, bunların aksam, parça, aksesuarı" (1.727 milyon \$); "kazanlar, makineler, mekanik cihazlar ve aletler, nükleer reaktörler, bunların aksam ve parçaları" (1.188 milyon \$) ve "elektrikli makine ve cihazlar, ses kaydetme-verme, televizyon görüntü-ses kaydetme-verme cihazları, aksam-parça-aksesuarı" (860 milyon \$) izlemiştir. "Mineral yakıtlar, mineral yağlar ve bunların damıtılmasından elde edilen ürünler, bitümenli maddeler, mineral mumlar" (4.550 milyon \$); "kazanlar, makineler, mekanik cihazlar ve aletler, nükleer reaktörler, bunların aksam ve parçaları" (2.420 milyon \$); "elektrikli makine ve cihazlar, ses kaydetme-verme, televizyon görüntü-ses kaydetme-verme cihazları, aksam-parça-aksesuarı" (1.556 milyon \$); ile "demir ve çelik" (1.375 milyon \$) en yüksek ithalat yapılan fasıllar olmuştur.

2014 yılı Mart ayında İzmir'in ihracatı 2013 yılı Mart ayına göre, %28,5 oranında artarak 1 milyar dolar, ithalatı da %18,8 oranında artarak 1,1 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir.

2014 yılı Mart ayında Ege Bölgesi'nin ihracatı 2013 yılı Mart ayına göre, %8,7 oranında artarak 1,6 milyar dolar, ithalatı da %15,3 oranında artarak 1,7 milyar dolar olarak kaydedilmiştir.

TEMEL EKONOMİK GÖSTERGELER TABLOSU

BÜYÜME	2008	2009	2010	2011	2012	2013
GSYH (Cari Fiyatlarla) (Milyon \$)	742.094	616.703	731.608	772.298	786.293	820.012
Büyüme Oranı (Sabit Fiyatlarla) (%)	0,7	-4,8	9,2	8,5	2,2	4,0
İmalat Sanayi (Sabit Fiyatlarla) (%)	-0,1	-7,2	13,6	10	1,9	3,8
İŞGÜCÜ VE İSTİHDAM	2009	2010	2011	2012	2013	Şub.14
İstihdam Edilen Kişi Sayısı (Bin Kişi)	21.277	22.594	24.110	24.821	25.524	24.999
İşsiz Sayısı (Bin Kişi)	3.471	3.046	2.615	2.518	2.747	2.825
İşsizlik Oranı (%)	14,0	11,9	9,8	9,2	9,7	10,2
Tarım Dışı İşsizlik Oranı (%)	17,4	14,8	12,4	11,5	12,0	12,1
ENFLASYON (%)	2009	2010	2011	2012	2013	Nis.14
Yİ-ÜFE (yıllık)	1,37	8,51	11,07	6,17	4,48	12,98
YD-ÜFE (yıllık)	-	-	14,65	3,49	6,57	19,20
TÜFE (yıllık)	6,28	8,58	6,45	8,94	7,49	9,38
DIŞ TİCARET (Milyon \$)	2009	2010	2011	2012	2013	Oca.-Mar. 2014
İhracat	102.143	113.883	134.972	152.537	151.812	40.275
İthalat	140.928	185.544	240.834	236.544	251.651	57.484
Dış Ticaret Dengesi	-38.786	-71.661	-105.863	-84.008	-99.839	-17.209
Cari İşlemler Dengesi	-12.124	-45.420	-75.082	-48.497	-64.940	-59.970
DÖVİZ POZİSYON AÇIĞI (Milyar \$)	2009	2010	2011	2012	2013	Şub.14
Reel Kesimin Döviz Pozisyon Açığı	-66	-93,4	-125	-140	-163	-170
BORÇLANMA (Milyar \$)	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Dış Borç Stoku	281	269,2	291,9	304,2	336,9	388
Kamu	92,4	96,8	101	104,2	110,8	116
Özel	188,7	172,4	190,9	200	226	267
KREDİLER (Milyar \$)	2009	2010	2011	2012	2013	Şub.14
Özel Sektörün Yurtdışından Sağladığı Uzun Vadeli Kredi Borcu	128,8	119,8	127	138,3	156,3	156,7
SANAYİ ÜRETİM ENDEKSİ (Yıllık Ortalama % Değ.)	2009	2010	2011	2012	2013	Mar.14
Takvim Etkisinden Arındırılmış						
Toplam Sanayi	-10,4	12,4	9,7	2,5	3,4	4,2
İmalat Sanayi	-12,4	14	10,1	2,2	4,4	4,3
KAPASİTE KULLANIMI (%)	2009	2010	2011	2012	2013	Nis.14
Kapasite Kullanım Oranı	67,7	75,6	75,5	74,2	74,6	74,4
GÜVEN ENDEKSLERİ	2009	2010	2011	2012	2013	Nis.14
Reel Kesim Güven Endeksi	87,4	110,4	110,5	106,3	108,1	112,7
Tüketici Güven Endeksi	78,79	90,99	92,0	75,6	76	78,5
SANAYİ CİRO ENDEKSİ	2009	2010	2011	2012	2013	Mar.14
Sanayi Ciro Endeksi	138,2	162,7	208,4	140,1	153,1	175,9
MERKEZİ YÖNETİM BÜTÇESİ (Milyon TL)	2009	2010	2011	2012	2013	Oca.-Nis. 2014
Bütçe Dengesi	-52.761	-40.081	-17.439	-28.791	-18.449	-4.237
PROTESTOLU SENET	2009	2010	2011	2012	2013	Oca.-Mar. 2014
Protesto Edilen Senet Sayısı (Bin Adet)	1.600	1.216	919	1.075	1.091	239
Protesto Edilen Senet Tutarı (Milyon TL)	7.771	5.769	4.902	6.949	7.494	1.850
KARŞILIKSIZ ÇEK	2009	2010	2011	2012	2013	Oca.-Mar. 2014
Banka Bildirimleri (Bin Adet)	1.911	900	595	905	787	52
Banka Ödeme Bildirimleri (Bin Adet)	1.117	610	382	388	347	25
BORSA VE DÖVİZ	2009	2010	2011	2012	2013	Nis.14
BIST 100 Endeksi	38.482	59.567	60.195	64.982	77.314	73.871
Euro/\$	1,4316	1,3377	1,2945	1,2858	1,3274	1,3811